Dziennik Urzędowy

c. i k. Komendy obwodu Krasnostawskiego.

Nr. 5. *Krasnostaw, dnia 5 Kwietnia 1917 r.* **ROK III.**

56.

Odznaczenia.

Na podstawie Najwyższego odznaczenia otrzymali:

Inżynier obw. Julius Gyarfas—zloty krzyż zasługi z koroną,
Oficyał skarb. Michał Czerwiński - złoty krzyż zasługi,
St. Oficyant kanc.]an Wolańczyk-srebrny krzyż zasługi z koroną.

57.

Zapomogi na cele dobroczynne.

Komenda obwodowa udzieliła z funduszu kar między innemi następujące zapomogi na cel dobroczynny:

Dla biednych bez różnicy wyznania do rąk pow. Komitetu Ratunkowego . 2.000 K
Przytułkowi sierot w Krasnymstawie .... 2.000 K
Ochronce w Krasnymstawie . . ■ . . . . 2.000 K
Przytulisku dla starców w Krasnymstawie ...... 2.000 K

RAZEM . 8.000 K

58.

Zatwierdzenie wyboru burmistrza i zastępcy burmistrza.

C. i k. Wojskowe jeneral-Gubernatorstwo zatwierdziło wybór p. Stanisława Leszczyńskiego na burmistrza i p. Antoniego Chomczyńskiego na zastępcę burmistrza w Krasnymstawie.

59.

Środki karne przeciw podbijaniu cen i naruszeniu obowiązków dostawy.

Poniżej podane rozporządzenie c. i k. Wojsk, jen. Gubernatora z 21 lutego 1917, Nr. 29, dz. rozp. część VI. podaję się w całej osnowie do wiadomości:

ROZPORZĄDZENIE Z DNIA 21. LUTEGO 1917 ROKU,

dotyczące środków karnych przeciw podbijaniu cen i naruszeniu obowiązków dostawy.

Na podstawie upoważnienia jego Ces. i Król. Apostolskiej Mości, udzielonego z mocy Najwyższego Dowództwa, zarządza się dla obszarów Polski, pozostających w austryacko-węgierskiej administracyi wojskowej, co następuje:

§ L

Kto przy zarobkoweni kupnie lub sprzedaży w ten sposób postępuje, że skutkiem tego zysk jego z przedsiębiorstwa przekracza znacznie miarę odpowiadającą miejscowym stosunkom życiowym i uzyskuje cenę, która utrudnia utrzymanie konsumenta, będzie karany grzywną do dwóch tysięcy koron lub aresztem do sześciu miesięcy. Obok kary aresztu można nałożyć grzywnę do dwóch tysięcy koron.

§ 2.

1) Kto zbiera lub skupuje zapasy niezbędnych artykułów lub ogranicza ich wytwarzanie lub handel temi artykułami,

2) kto zapasy, których nie potrzebuje do wyżywienia swoich domowników, na zasiew, paszę dla bydła lub dla prowadzenia własnego przedsiębiorstwa rolnego lub przemysłowego (§ 5 rozporządzenia, dotyczącego zużytkowania zbiorów rolnych) zataja z naruszeniem obowiązku zgłoszenia lub udzielenia wyjaśnienia, albo usuwa je przed zajęciem lub oddaniem,

3) kto przez utrudnianie frekwencyi targowej, przez wykupywanie od jadących na targ poza targami, lub w inny sposób wpływa na ruch targowy niezbędnymi artykułami,

4) kto rozsiewa nieprawdziwe wieści lub używa innych środków dla wprowadzenia w błąd, ażeby przez to zysk ze swego przedsiębiorstwa zwiększyć ponad miarę, odpowiadającą miejscowym stosunkom życiowym albo uzyskać cenę, która utrudnia utrzymanie narodu lub wojsk w jego obronie walczących lub wogóle szkodzi ogólnemu dobru,

popełnia zbrodnię i będzie karany więzieniem do dwóch lat. Obok aresztu nałożyć można grzywnę do dwudziestu tysięcy koron.

§ 3.

W wypadkach §§ 1 i 2 można orzec w wyroku utratę uprawnienia przemysłowego, zamknięcie lokalu przedsiębiorstwa lub wykluczenie od zwiedzania targów w przypadku § 2 ustęp 1 i 2 także przepadek zapasów.

Każdy prawomocny wyrok będzie ogłoszony w dzienniku urzędowym komendy obwodowej.

§ 4.

Dla prowadzenia śledztwa i karania czynów karygodnych oznaczonych w tem rozporządzeniu, jakoteż w rozporządzeniach Naczelnego Wodza armii z 11 czerwca 1616 Nr. 61 Dz. rozp. i 24 października 1916 Nr. 70 Dz. rozp., właściwym jest sąd komendy obwodowej w sądowem postępowaniu połowem.

§ 5.

Rozporządzenie Naczelnego Wodza armii z 15 września 1915, Nr. 38 Dz. rozp. i § 16 rozporządzenia Naczelnego Wodza armii z 9 maja 1916 Nr. 58 Dz. rozp. znosi się.

§ 6.

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

C. i k. jenerał Gubernator Wojskowy:
KAROL KUK w. r.
Zbrojmistrz polny.

60.

Obrót towarowy w obrębie obszaru okupowanego.

Poniżej ogłasza się w pelnem brzmieniu rozporządzenie c. i k. Generalnego Gubernatorstwa wojskowego z dnia 25 stycznia 1917 dotyczące obrotu towarowego w obrębie c. i k. obszaru okupowanego.

Na podstawie § 3b rozporządzenia Naczelnego Wodza armii z dnia 4-go października 1916 r., Nr. 71 Dz. rozp., zarządzam co następuje:

§ I-

TOWARY OBJĘTE ZAKAZEM WYWOZU.

Obrót towarami wyliczonymi w załączniku A, których wywóz jest zakazany (środki żywności, pasza i najważniejsze przedmioty użytku) czyni się w obrębie c. i k. obszaru okupowanego zależnym od uzyskania „karty na przewóz“, względnie także „karty zgłoszenia odbioru“.

Karty na przewóz (załącznik B). które potrzebne są do przewozu tych towarów z jednego obwodu do drugiego, będą wystawiały stosownie do objaśnienia zawartego w załączniku A Komendy obwodowe miejsca składu albo Jeneralne Gubernatorstwo wojskowe.

Prócz karty na przewóz potrzebna jest także karta zgłoszenia odbioru wtedy, jeżeli chodzi o przewóz towarów w następujących kierunkach a w szczególności:

a) do Miechowa i dalej na zachód z włączeniem linii bocznych,

b) do Włoszczowej i dalej na zachód w kierunku Częstochowy,

c) do Opoczna i dalej w kierunku do Tomaszowa,

d) do sfacyi na linii kolejowej do Radomia (włącznie) Dęblina (włącznie) i Wąwolnicy (włącznie).

e) do Bystrzycy i dalej w kierunku Lubartowa,

f) do Rudy i dalej na północ w kierunku Włodawy,

g) do jaszczowa i dalej w kierunku Kowla, w końcu

h) do stacyi kolei Warszawsko-Wiedeńskiej, a mianowicie do Dąbrowy i dalej na północ aż do Bab włącznie.

Karty zgłoszenia odbioru wystawia Komenda obwodowa miejsca wysłania względnie przy ponownem nadaniu Komenda obwodowa nowego miejsca nadania na podstawie uzyskanej już dla tych towarów karty na przewóz, przyczem można zażądać złożenia odpowiedniej kaucyi.

§ 2.

ZAJĘTE TOWARY.

Postanowienia § 1. mają także zastosowanie przy przewozie wszystkich zajętych przez Zarząd wojskowy surowców, półfabrykatów i fabrykatów z jednego obwodu do drugiego w tych wypadkach, w których przez wystawienie „poświadczenie uwolnienia“ (załącznik D) ze strony jeneralnego Gubernatorstwa wojskowego udzielono już posiadaczowi pozwolenia swobodnego rozporządzenia zajętym towarem.

Karty na przewóz towarów zajętych wystawiać będzie wyłącznie Jeneralne Gubernatorstwo wojskowe.

§ 3.

POSTANOWIENIA KARNE i POSTĘPOWANIE.

Przekroczenia §§ 1 i 2 tego rozporządzenia karane będą w myśl artykułu 11. § 1 rozporządzenia Naczelnego Wodza armii z 19-go sierpnia 1915 r. Nr. 30 dz. rozp. przez tę Komendę obwodową, której winnego dostawiono, albo tę, która pierwej wdrożyła postępowanie karne, grzywną do 2.000 koron lub aresztem do 6-ciu miesięcy.

Obok kary można orzec w myśl artykułu II. rozporządzenia Naczelnego Wodza armii z dnia 24 października 1914 r. Nr. 71 Dz. rozp. przepadek towarów, które stanowią przedmiot orzeczenia karnego. Jeżeli towary już sprzedano można orzec przepadek ceny kupna.

Odnośnie do postępowania włącznie z użyciem grzywien oraz kwot uzyskanych ze sprzedaży przedmiotów uznanych za przepadłe względnie wartości kupna, mają zastosowanie postanowienia rozporządzenia Naczelnego Wodza armii z dnia 19 sierpnia 1916 r. Nr. 30 Dz. rozp.

Użycie pieniędzy, uzyskanych z konfiskaty przesyłek kolejowych z powodu fałszywego, podania ich zawartości, określa osobna umowa zawarta z Komendą wojskowej kolei północnej.

§ 4.

TERMIN WEJŚCIA W ŻYCIE.

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

C. i k. Jenerał-Gubernator wojskowy:

KAROL KUKw. r.

Zbrojmistrz polny.

TABELA,

dotycząca obrotu środków żywności, paszy i niezbędnych artykułów na obszarze Jeneralnego Gubernatorstwa wojskowego.

Artykuł	Obrót w obrębie jeneralnego Gubernatorstwa wojskowego	Wywóz do Austro-Węgier	Wywóz do ces.-niemieckiego obszaru administracyjnego i obszaru etapowego
I. Mięso, wędliny i kiełbasy (kiszki).			
1. Mięso, słonina, sadło, smalec wieprzowy	po za granice obwodu tylko za kartą na przewóz Komendy obwodowej	Zakazany	Zakazany
2. Tłuszcz bydlęcy (łój) Zajęty 1	po za granice obwodu tylko za kartą na przewóz Jeneralnego Gubernatorstwa wojskowego(Centrala surowców)	Zakazany	Zakazany
3. Wędliny, kiełbasy (kiszki)	Wolny	Zakazany	Zakazany
II. Drób, dziczyzna, ryby.			
1. Drób	Wolny	Zakazany	Zakazany
2. Dziczyzna	Wolny	Zakazany	Zakazany
3. Ryby	Wolny	Zakazany	Zakazany
4. Raki	Wolny	Zakazany	Zakazany
111. Zboże, produkty młynarskie, chleb.		[illegible] wywozu pozwala [illegible]	od zakazów wywozu pozwala Jeneralne Gubernatorstwo lub organa przez nie do tego specyalnie [illegible] ne. W tych wypadkach wystarczy certyfikat Jeneralnego Gubernatorstwa wojskowego (Oddział wywozowy).
1. Pszenica, żyto, jęczmień, owies, zboże mieszane, hreczka i proso Zajęte 1	W obrębie obwodu za zezwoleniem Komendy obwodowej. Poza granice obwodu tylko za kartą na przewóz Jeneralnego Gubernatorstwa wojskow. (Centrala dla zużytkowania zbiorów rolnych)	Zabroniony	Zabroniony
2. Produkty młynarskie Zajęte!	jak zboże	Zabroniony	Zabroniony
3. Chleb (pieczywo)	W obrębie obwodu wedle ilości wyznaczonej na głowę. Przy podróżach poza granice obwodu, do fiustro-Węgier, do niemieckiego obszaru administracyjnego i obszaru etapowego, wolno zabrać do osobistego użytku ilości do 1 funta wagi.		
IV. Owoce strączkowe.		[illegible]	[illegible]
Groch, soczewica, fasola	Wolny	Zakazany	Zakazany
V. Mleko, wytwory z mleka, jaja.			
1. Mleko, ser	Wolny	Zakazany	Zakazany
2. Masło	po za granice obwodu tylko za kartą na przewóz Komendy obwodowej	Zakazany	Zakazany
3. Jaja	po za granice obwodu tylko za kartą na przewóz Komendy obwodowej	Zakazany	Zakazany

Artykuł	Obrót w obrębie jeneralnego Guberna-torstwa wojskowego	Wywóz do Austro-Węgier		Wywóz do ces.-nie-mieckiego obszaru administracyjnego i obszaru etapowego	
VI. Towary korzenne.					
1. Cukier, oliwa do jedzenia	po za granice obwodu tylko za kartą na pizewóz Komendy obwodowej	Zakazany		Zakazany	
VII. Jarzyny.			[illegible]		[illegible]
1. Ziemniaki (fabrykąty z ziemniaków) Częściowo zajęte!	po za granice obwodu tył ko za kartą na przewóz Jeneralnego Gubernatorstwa (Centrala dla zużytkowania zbiorów rolnych)	Zakazany		Zakazany	
2. Marchew, buraki	Wolny	Zakazany		Zakazany	
VIII. Napoje.					
Piwo,	Wolny	Zakazany		Zakazany	
wódka (także spirytus do palenia)	tylko za poświadczeniem hurtowego składu monopolowego	Zakazany		Zakazany	
IX. Bydło rzeźne, konie.					
(Bydło rogate, cielęta, owce, świnie, kozy)	po za granice obwodu tylko za kartą na przewóz Komendy obwodowej	Zakazany		Zakazany	
X. Pasza.					
1. Siano Częściowo zajęte!	po za granice obwodu tylko za kartą na przewóz Jen. Gubernatorstwa wojsk. (Centrala dla żużytkowania zbiorów rolnych	Zakazany		Zakazany	
2. Buraki pastewne i cukrowe Zajęte!	po za granice obwodu tyłko za kartą na przewóz Jeneralnego Gubernatorstwa wojskowego	Zakazany		Zakazany	
3. Słoma	Wolny	Zakazany		Zakazany	
4. Makuchy Zajęte!	po za granice obwodu tylko za kartą na przewóz Jeneralnego Gubernatorstwa wojsk. (Centrala surowców)	Zakazany		Zakazany	
5. Bobik, peluszka, wyka Zajęte!	poza granice obwodu tylko za kartą na przewóz Jeneralnego Gubernatorstwa wojsk, (wydział gospodarczy)	Zakazany		Zakazany	
6. Koniczyna czerwona i biała, seradela, lubin, koniczyna szwedzka, przelot, komonica, lucerna francuska i chmielowa, nasiona buraków, marchwi Zajęte I	poza granice obwodu tylko za kartą na przewóz Jeneralnego Gubernatorstwa wojskowego	Zakazany		Zakazany	

Artykuł	Obrót w obrębie Jeneralnego Guberna-torstwa wojskowego	Wywóz do Austro-Węgier	Wywóz do ces.-nie-mieckiego obszaru administracyjnego i obszaru etapowego
XI. Niezbędne artykuły. Mydło, świece	poza granice obwodu tylko za kartą na przewóz Ko-mendy obwodowej	Zakazany	Zakazany
XII. Materyał opałowy. Drzewo budulcowe, użytkowe i opałowe	Wolny	Zakazany	Zakazany

UWAGA: 1. Ponadto można przesyłki kolejowe z wszystkimi tutaj wymienionymi artykułami przyjąć do przewozu jedynie na podstawie kart przyjęcia zgłoszenia, zaopatrzonych w wizę Komendy obwodowej właściwej dla stacji nadawczej, a w szczególności w kierunku:

a) do Miechowa i dalej na zachód, z włączeniem linji bocznych;
b) do Włoszczowej i na zachód, w kierunku Częstochowy;
c) do Opoczna i dalej w kierunku Tomaszowa;
d) do stacji na linji Radom (włącznie) Dęblin (włącznie) Wąwolnicy (włącznie);
e) do Bystrzycy i dalej w kierunku Lubartowa;'
f) do Rudy i na północ, w kierunku Włodawy;
g) do Dąbrowy kolei warszawsko-wiedeńskiej i na północ do Bab włącznie;
h) do jaszczowa i dalej w kierunku Kowla.

2. Przesyłki załadowane przez władze, nie potrzebują żadnych certyfikatów (kart przewozowych lub kart przyjęcia zgłoszenia).

3. Przesyłki z Austro-Węgier nie podlegają powyższym ograniczeniom obrotu.

61.

Redukcya dni bezmięsnych.

(Rozp. Jen.-Gub. z 24 3 1917 Ap. Nr. 67362)

Rozporządzenie c. i k. jenerał-Gubernatorstwa wojsk, z 13 X 1916 Nr. 79 i Nr. 9 z r. 1917 zmienia się z dniem 1.. kwietnia jak następuje: Dniami bezmięsnemi są środy i piątki. Bicie zwierząt dla ludności cywilnej odbywać się może w poniedziałki, środy, piątki i soboty. Wszystkie inne przepisy powołanych rozporządzeń pozostają w mocy.

62.

Rozporządzenie c. i k. wojsk. Jenerał-Gubernatorstwa z 24. marca 1917 Ap Nr. 67281 17 dotyczące zakazu farbowania jaj kurzych i wprowadzania ich w obrót (pisanki).

Na zasadzie § 4 ustęp 2 i 9 rozp. Naczelnego Wodza Armii z 11 czerwca 1916 Nr. 61 zarządzam co następuje:

§ 1-

Farbowanie jaj kurzych i wprowadzanie ich w obrót handlowy jest i nadal wzbronione.

§ 2.

W razie przekroczenia zakazu lego zostanie winny ukarany po myśli § 10 powołanego rozp. Naczelnego Wodza Armii.

§ 3.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia,

jen.-Gubernator:
KUK, Zbr. poi. m. p.

63.

Kurs rubla, należyiości stemplowe.

Na podstawie rozkazu Naczelnej Komendy Armii z dnia 7 marca 1917 Q. Op. Nr. 50305 został ustanowiony kurs rubla na 3 K. 35 h.

Wskutek tej zmiany podwyższa się należyiości stemplowe, ustanowione w walucie rublowej, a uiszczane w walucie koronowej w przedrukowanych boś. herz. markach stemplowych.

Podwyższone należyiości stemplowe mogą być uiszczane istniejącymi już przedrukowanymi boś. herc, stemplami, a to w następujący sposób:

5	kop	- 17	halerzy		- 14	h.	- 1	h.	- 1	h.	- 1	h.
10	„	- 34	„		- 20	h.	- 14	h.				
15	»	- 50	w		- 50	h.						
20	>1	- 67	»		- 40	h.	- 14	h.	- 13	h.		
1	Rubel	- 3	Korony	35 hal.	- 2	K.	- 1	K.	- 25	h.	- 10	h.
2	»	- 6	W	70 „	- 5	K.	- 1	K.	- 50	h.	- 20	h.
4	»	- 13	„	40 „ .	- 10	K.	- 2	K.	- 1	K.	- 40	h.

64.

Koszta szpitalne. Reklamacye przeciw pobieraniu należyiości pocztowej.

Wedle oznajmienia c. i k. etapowej Dyrekcyi poczt i telegrafów w Lublinie z dnia 27. lutego 1917 L. 1719 co do uwolnień od opłat przesyłek urzędowych c. i k. pocztą połową mają w myśl punktu 80 instrukcyi służbowej E. 47 zastosowanie postanowienia ustawy z dnia 2 października 1865, które obowiązują w czasie pokoju.

Stosownie do artykułu VIII tej ustawy są wolne od opłaty pocztowej przesyłki wartościowe Urzędów gminnych przy obrocie wekslowym z c. k. (c. i k.) Władzami, Urzędami i Organami, następnie przesyłki pomiędzy sobą tylko przy przesyłkach pieniędzy, ściąganych i gromadzonych na rachunek Państwa albo kraju, tudzież przy przedmiotach (corpora delicti) należących do rozpraw sądowo-karnych.

Przesyłki przeto kosztów leczenia i utrzymania nadawane przez Magistraty i Urzędy gminne do publicznych i powszechnych szpitali względnie do Magistratów i Urzędów gminnych znajdujących się tak w austr.-węgier. obszarze okupowanym jak leż w Monarchii podlegają opłacie pocztowej.

W obrocie wekslowym z Państwem niemieckim, stosownie do art. 27 zawartej ugody pomiędzy Austryą i Niemcami z dnia 1 października 1916 są wolne od opłaty pocztowej tylko służbowe przesyłki, kursujące pomiędzy Zakładami i Władzami pocztowemi; wszystkie inne korespondencye i przesyłki pomiędzy temí Państwami podlegają bez różnicy opłacie pocztowej.

Wedle rozporządzenia Nacz. Kom. Armii z dnia 30 października 1916 Tel. Nr. 48735 zostało na czas trwania wojny wyjątkowo wprowadzone uwolnienie od opłaty pocztowej przy wymianie pism urzędowych pomiędzy austr.-węgier. a niemieckimi Władzami wojskowemi

i Komendami. Wolność od opłaty pocztowej rozciąga się jednakże tylko na zwykle listy kartki pocztowe i druki.

Ze względu na te postanowienia przesyłki pieniężne nadane bądź to do Państwa Niemieckiego i Gubernii Warszawskiej bądź też do Monarchii i wewnątrz obszaru Jeneral-Gubernatorstwa wojskowego nie mogą być wysyłane bez opłaty pocztowej.

O tern zawiadamia się wskutek rozp. c. i k.]en.-Gub. wojsk, z dnia 9. marca 1917 r. A. Nr. 110.040/17 i poleca się od dnia ogłoszenia niniejszego postanowienia kwoty nadawane tytułem kosztów szpitalnych (leczenia i utrzymania) należycie opłacać (ofrankowywać).

Zauważa się, że koszta opłaty pocztowej nie wolno odciągać od sumy dłużnej, lecz koszta te należy pokrywać z funduszów gminy.

65.

Poręby i karczowanie w lasach prywatnych.

Na podstawie rozporządzenia c. i k. jenerał-Gubernatorstwa Nr. 102025/17 z 4 lutego 1917 wzywa się wszystkich właścicieli lasów tut. powiatu, by przed każdorazowem założeniem poręb i karczowania lasu zasięgali zezwolenia tut. Komendy obwodowej. Ponadto wszyscy właściciele będący w posiadaniu ponad 800 morgów leśnej powierzchni mają najdalej do 15 sierpnia r. b. przedłożyć leśne plany gospodarcze celem przejrzenia tychże. Gdyby takowe nie istniały, względnie okazały się niewystarczającemi, należy nowe plany sporządzić i w przeciągu roku tut. Komendzie przedłożyć.

66.

Siacya stanowienia klaczy w Krasnymstawie.

15 marca b. r. utworzoną została rządowa stacya stanowienia klaczy w Krasnymstawie Od dnia tego umieszczonych jest w Krasnymstawie na folwarku „Starostwo“ 6 ogierów a mianowicie: 2 angielskie volbluty, jeden volblut i jeden półkrwi arab i dwa ogiery lippicańskie do stanowienia klaczy prywatnych właścicieli za opłatą 6 do 12 koron. Tylko te klacze będą dopuszczane, które są wolne od wszelkiej zaraźliwej choroby.

Klacze podejrzane o jakąś zaraźliwą chorobę będą dopuszczone do stanowienia po przedłożeniu świadectwa weterynarza stwierdzające ich stan zdrowia.

Na odbyte stanowienie otrzymają posiadacze klaczy potwierdzenie odstanowienia.

Z uwagi na znaczenie chowu koni w obwodzie i na rodzaj ogierów leży w interesie każdego chodowcy koni, skorzystać z tej sposobności, tembardziej, że stanowienie trwać będzie do 15 lipca b. r.

67.

Spożytkowanie korzeni paproci na karmę dla świń.

Potrzeba oszczędzania zapasów ziemniaków, kukurydzy i innych płodów rolnych, celem użycia ich wyłącznie na wyżywienie ludności, zmusza do szukania surogalów dających się użyć jako pasza dla świń. Między roślinami rozpowszechnionemi w Europie środkowej nadają się jako taki surogat oprócz korzeni perzu (Triticum repens) cykoryi (Cichorium infybus) i mleczku (Taraxacum officinale) etc. również i korzenie paproci, które świnie chętnie jedzą i które zawierają znacznie więcej części pożywnych niż ziemniaki i buraki.

Paproć (Pteris aquilina L) jest znaną ogólnie rośliną rosnącą przeważnie w lasach, na pastwiskach i t. p. jest to chwast duszący i niszczący młode drzewka i trawy i już z tego względu tępienie go jest pożądanem. Odróżnienie tego gatunku paproci od innych (Rhizom) jest rzeczą łatwą, ponieważ jest jedyną, której liście nie wychodzą pękami z wierzchołka łodygi lecz wprost ze ziemi. Liście są najczęściej od Vs do 1 m. wysokie i mogą

nieraz dosięgnąć wzrostu człowieka. Ukośne przecięcie liścia daje figurę orła. W stanie suchym w zimie liście przyjmują barwę rdzawo-czerwoną.

Opis i sposób dobywania korzeni paproci.

Korzeń główny (Rhizem) leży w ziemi pełznąc poziomo dosięga 4 m. długości przy grubości około l'/2 cm. jest koloru czarnego i mało rozgałęziony.

Wewnątrz jest biały i posiada brunatne pasy, w stanie świeżym soczysty i odznacza się śluzowanym, trochę gorzkim smakiem.

Ponieważ korzeń paproci w ogólności leży płytko, spotyka się przy kopaniu na głębokości 20-25 cm. na masowy splot tychże korzeni, dających się łatwo luźnie oczyścić z ziemi. Do dobywania potrzebne są dwie osoby: jedna do kopania, druga (ewentualnie dziecko) do wyciągania korzeni.

Pora dobywania.

Najlepszą porą jest jesień i wczesna wiosna, gdyż po wypuszczeniu młodych pąków korzeń traci wiele na wartości pożywczej. Dlatego też dobywać go należy zaraz po stopnieniu śniegów bezwarunkowo jednak-zależnie jednak od warunków klimatycznych - w miesiącach lutym, marcu a najpóźniej w kwietniu.

Po oczyszczeniu z ziemi korzenia, należy go opłukać we wodzie, suszyć w cienkich warstwach na powietrzu i przechowywać następnie w przewiewnych budynkach.

Korzeń paproci zawiera następujące składniki:

42.1 °/o Substancyi suchej
4.0 °/o surowej preteiny
z tego 3.6 °/o czystego białka
0. o/o tłuszczu surowege
7.0 °/o włókien surowych
28.7 °, o składników wyciągowych
1.7 °/o części mineralnych.

Karmienie korzeniami paproci odbywa się w małych ilościach sięgających przy dużych sztukach do 2 kg. Z powodu wysokiej zawartości części pożywnych tuczą się świnie bardzo szybko, przyczem oszczędza się w znacznym stopniu innych pasz.

68.

Wyroki karne za podbijanie cen.

1) Wacław Podgórski i Michał Wilczyński obaj z Żółkiewki zostali prawomocnym wyrokiem sądu pokoju w Krasnymstawie za podbijanie cen ukarani grzywną po 50 K. a w razie nieściągalności, trzydniowym aresztem. Czyn karygodny popełnili obaj wymienieni przez to, że w grudniu 1916 w Żółkiewce sprzedawali funt słoniny po 1 Rb. 50 kop.

2) Michał Stelmach ze Zdżannego został prawomocnym wyrokiem Sądu pokoju w Krasnymstawie skazany za podbijanie cen na grzywnę 50 K. a w razie nieściągalności na karę aresztu przez 5 dni. Podbijania cen dopuścił sie wymieniony przez to: że w styczniu 1917 korzec żyta sprzedawał po 45 Koron.

69.

Lisi gończy.

K. / 66 17.

Szymon Steinberg, urodzony 28 lutego 1899 w Izbicy powiat Krasnostaw, i tamże przynależny, wyznania mojżesz. syn Mendla i Sury Hai, stanu wolnego, rzekomo nieposzlakowany, furman w Izbicy, wzrostu średniego, dosyć silnej budowy ciała, twarz okrągła bez zarostu,

zdrowy wygląd, włosy blond, oczy bure, ubrany w czarny długi kaftan, czapkę futrzaną i bufy z cholewami, jest mocno podejrzany o to, że sam albo w towarzystwie nieznanych sprawców w nocy na 28 lutego 1917 ukradł:

1. w Orłowie Murowanym (gmina Izbica), gospodarzowi Michałowi jaworskiemu ze stajni przez włamanie klacz wartości 3000 koron,
2. w Orłowie Drewnianym (gm. Izbica), gospodarzowi Łukaszowi Wyrostkowi z zamkniętej stajni wałacha wartości 1200 Koron.

Ukradziona Michałowi jaworskiemu klacz ma 14 lat, wysoka, ciemno gniada, ślepa na lewe oko, źrebna w 9 m.

Wałach, ukradziony Łukaszowi Wyrostkowi miał lat 15, gniady z białą strzałką na głowie, lewe oko rybie, prawe tylne kopyto krzywe.

Miejsce pobytu podejrzanego Szymona Steinberga jesł nieznane.

Wszystkie Komendy, sądy tudzież władze i organa bezpieczeństwa uprasza się, ażeby ściganego listem gończym w razie ujęcia go zaaresztowały i odstawiły sądowi wojskowemu w Krasnymstawie.

Oprócz tego uprasza się śledzić za ukradzionemi końmi i rezultat podać powyższemu do wiadomości.

70.

Ściągnięcie 20-halerzówek niklowych.

Zwraca się uwagę, że publiczne Kasy i Urzędy będą przyjmować monety niklowe po 20- h alerzy tylko jeszcze do 30 kwietnia 1917 przy wpłatach albo wymianie za monety żelazne.

C. i k. Komendant obwodu:

Henryk v. MI TT ER w. r.

Podpułkownik.

DRUK. J.POPIELA LUBLIN. KRAK.-PRZEOM. 6 O.

zdrowy wygląd, włosy blond, oczy bure, ubrany w czarny długi kaftan, czapkę futrzaną i buty z cholewami, jest mocno podejrzany o to, że sam albo w towarzystwie nieznanych sprawców w nocy na 28 lutego 1917 ukradł:

1. w Orłowie Murowanym (gmina Izbica), gospodarzowi Michałowi Jaworskiemu ze stajni przez włamanie klacz wartości 3000 koron,

2. w Orłowie Drewnianym (gm. Izbica), gospodarzowi Łukaszowi Wyrostkowi z zamkniętej stajni wałacha wartości 1200 koron.

Ukradziona Michałowi Jaworskiemu klacz ma 14 lat, wysoka, ciemno gniada, ślepa na lewe oko, źrebna w 9 m.

Wałach ukradziony Łukaszowi Wyrostkowi miał lat 15, gniady z białą strzałką na głowie, lewe oko rybie, prawe tylne kopyto krzywe.

Miejsce pobytu podejrzanego Szymona Steinberga jest nieznane.

Wszystkie Komendy, sądy tudzież władze i organa bezpieczeństwa uprasza się, ażeby ściganego listem gończym w razie ujęcia go zaaresztowały i odstawiły sądowi wojskowemu w Krasnymstawie.

Oprócz tego uprasza się śledzić za ukradzionemi końmi i rezultat podać powyższemu do wiadomości.

70.

Ściągniecie 20-halerzówek niklowych.

Zwraca się uwagę, że publiczne Kasy i Urzędy będą przyjmować monety niklowe po 20-halerzy tylko jeszcze do 30 kwietnia 1917 przy wpłatach albo wymianie za monety żelazne.

C. i k. Komendant obwodu:

Henryk v. MITTER w. r.

Podpułkownik.

DRUK.J.POPELA LUBLIN.KRAK-PRZEDM.60.